

VILNIAUS APSKRITIES ADOMO MICKEVIČIAUS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

Vilniaus regiono viešųjų bibliotekų bendradarbiavimo stiprinimas

Apklausos analizė

Vyriausioji metodininkė-analitikė Greta Bacevičiūtė

Vilnius, 2019

TURINYS

ĮVADAS	3
1. BIBLIOTEKOS VEIKLA IR JOS VYKDYMAS	4
1.1 Projektinė veikla bibliotekoje.....	7
1.2 Neformalus suaugusiųjų švietimas	9
1.3 Bibliotekų komunikacija	10
2. TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO VYKDYMAS.....	13
2.1 Bibliotekų veiklų kryptys.....	14
2.2 Bendradarbiavimo stiprinimo galimybės.....	16
3. BENDRADARBIAVIMAS SU REGIONO BIBLIOTEKOMIS	19
3.1 Dalijimasis gerąja patirtimi	20
3.2 Vilniaus regiono tinklaraščio naudojimas	21
3.3 Bendradarbiavimo stiprinimas.....	23
IŠVADOS	25
PRIEDAI	28
<i>1 priedas. Klausimynas</i>	28

IVADAS

Apskričių viešosios bibliotekos ir savivaldybių viešosios bibliotekos bendradarbiauja organizuodamos ir vykdydamos įvairias skaitymo skatinimo iniciatyvas, kultūrinius ir edukacinius renginius. Atsiranda poreikis plačiau nagrinėti bibliotekų partnerystės formas, analizuoti institucinės vertės kūrimo aspektus bei tarpinstitucinės sanglaudos kūrimo galimybes. Svarbu analizuoti Vilniaus regiono bibliotekinių požiūrius, lūkesčius, pageidavimus ir viziją kompetencijų ugdymo, projektinės veiklos organizavimo, žinių bei gerosios patirties dalijimosi, skaitmeninimo, kultūrinių renginių organizavimo, regiono bibliotekų tinklaraščio ir komunikacijos vystymo klausimais, kalbėti apie reikšmingiausių bendrų veiklų tematiką.

Apklausos tikslas – išsiaiškinti savivaldybių viešųjų bibliotekų poreikius bei galimybes Vilniaus regiono bibliotekų bendradarbiavimo klausimais. Apklausos metu surinkti duomenys padės geriau pažinti regiono bibliotekų poreikius ir esamą situaciją-poziciją, prisidės prie Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos (toliau -VAVB) siekio gerinti partnerystės ryšius ir teikiamas paslaugas regiono bibliotekoms.

Apklausos-tyrimo įgyvendintojas – Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka. Tyrimo atlikimo laikas – 2019 m. kovo 4 – 22 d.

Iš viso buvo apklausti **13 savivaldybių viešųjų bibliotekų vadovų ir pavaduotojų**, kurie atsakė į klausimus Vilniaus regiono bibliotekų bendradarbiavimo stiprinimo tema. Iš viso pateikti **51 uždaro ir atviro tipo klausimai** (pirmoje dalyje – 22, antroje – 15 klausimų, o trečioje – 14.), kurie skirstomi pagal temas: *bibliotekų veikla ir jos vykdymas, bendradarbiavimas su VAVB, bendradarbiavimas su kitomis Vilniaus regiono bibliotekomis*. Siekiant gauti išsamią respondentų nuomonę ir komentarus apie bibliotekų veiklos problematiką (konkrečių veiklų nevykdymą), aktualias mokymų temas, neformaliojo suaugusiųjų švietimo būdus, kvalifikacijos kėlimo renginius, partnerystės stiprinimo formas ir bendros veiklos planus, bendradarbiavimą su mokyklų bibliotekomis ir prasmingus pokyčius komunikacijoje, savivaldybių bibliotekų atstovams pateikti atviro tipo klausimai.

Gauti duomenys apibendrinami, klasifikuojami ir sisteminami, daromos išvados apie respondentų atsakymų ryšius.

1. BIBLIOTEKOS VEIKLA IR JOS VYKDYMAS

Vilniaus regiono bibliotekų apklausos metu surinkti duomenys atskleidė, kurias veiklas regiono viešosios bibliotekos šiandien vykdo aktyviausiai, o kurios nėra vykdomos. Respondentai išsakė savo nuomonę apie įvardijamų veiklų vykdymo svarbą bei nurodė priežastis, kurios lėmė ar lemia įvardintų veiklų nevykdymą arba jų vykdymo atsisakymą.

Apibendrinus visų Vilniaus regiono bibliotekų teikiamą svarbą atskiroms veiklų sritims, **išskiriamos svarbiausios veiklos pagal bibliotekų atstovų joms teikiamus prioritetus.** Visos Vilniaus regiono bibliotekos reikšmingiausiomis veiklų sritimis įvardina tradicines bibliotekines paslaugas (leidinių ir dokumentų išdavimas, skolinimas į namus) ir bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymus. Tik viena iš 13 regiono bibliotekų šioms sritims priskyrė reikšmę *svarbu*, vietoje *labai svarbu*. Reikšmingumu nesuabejota ir dėl tokių sričių kaip *projektinė veikla, kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas, elektroninės bibliotekinės paslaugos, edukacinių renginių ir programų kūrimas/vedimas, parodų rengimas ir organizavimas*. Kiek žemesnės reikšmės (pagal svarbumą, prioritetą) skirtos temoms: *skaitymo skatinimo bendruomenėje programų kūrimas ir diegimas, krašto kultūros paveldo (kolekcijų) kaupimas, mokymai gyventojams, vartotojų poreikių ir nuomonės tyrimai, bibliotekininkų mokymo(si) poreikių tyrimai, bibliotekos veiklos monitoringas ir vertinimas*. **Tarp mažiausiai vertinamų sričių** atsiranda krašto kultūros paveldo skaitmeninimas, skaitmeninių duomenų bazių kūrimas (išskyrus LIBIS DB) ir tarpbibliotekinis skolinimas.

Pateikti papildomi respondentų komentarai atskleidė, jog regiono bibliotekoms reikšmingas gyventojų skaitmeninių įgūdžių ugdymas ir bendruomeniškumo skatinimas, išryškintas sociokultūrinės veiklos ir paslaugų „*multikultūrinei*“ bendruomenei poreikis. Taip pat matyti, kad dalis anksčiau vykdytų veiklų dėl tam tikrų priežasčių nėra vykdomos arba vykdomos periodiškai. Tarp priežasčių, lėmusių tam tikrų veiklų nevykdymą arba vykdymo atsisakymą paminėtos: žmogiškųjų išteklių stoka, techninės įrangos trūkumas arba konkrečios paslaugos aktualumo nebuvimas (1 lentelė. Originalūs bibliotekų komentarai).

1 lentelė. Originalūs bibliotekų komentarai

Komentarai
„Nebuvo galimybių“
„Neskaitmeniname, neturime įrangos, bet planuojame prisijungti prie A. Mickevičiaus vykdomo projekto“
„Neužteko žmogiškųjų išteklių“
„Tarpbibliotekinis abonementas nėra aktuali paslauga; bibliotekininkų mokymo/mokymosi tyrimus, manome, kad gali atlikti apskrities viešoji biblioteka.“
„Poreikio nebuvimas“

Visose Vilniaus regiono bibliotekose (13) **intensyviai vykdomos** šios veiklos: **tradicinės bibliotekinės paslaugos, parodų rengimas ir organizavimas**. **Antrojoje vietoje** pagal intensyvumą vykdomų veiklų sąrašė rikiuojasi **kultūrinių/informacinių renginių organizavimas** (11) bei **elektroninės bibliotekinės paslaugos** (11 SVB vykdo – intensyviai; 2 periodiškai, 1 nevykdo). 8 bibliotekos pažymėjo intensyviai vykdančios **projektinę veiklą ir kuriančios edukacinius renginius ir programas – trečioje vietoje** pagal intensyvumą (8 – intensyviai; 5-periodiškai). Ketvirtoje vietoje sritys pagal vykdymo intensyvumą – **krašto kultūros paveldo (kolekcijų) kaupimas** (7 SVB – intensyviai; 3 - periodiškai; 1 - vykdė anksčiau, 2 – nevykdo) ir **mokymai gyventojams** (7 SVB – intensyviai; 6 periodiškai). **Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai** (4 SVB vykdo intensyviai; 8 periodiškai; 1 vykdė anksčiau) bei **skaitymo skatinimo bendruomenėje programų kūrimas ir diegimas** (3 SVB intensyviai; 3 periodiškai; 1 vykdė anksčiau, 6 nevykdo) – užbaigia penketą pagal vykdymo intensyvumą.

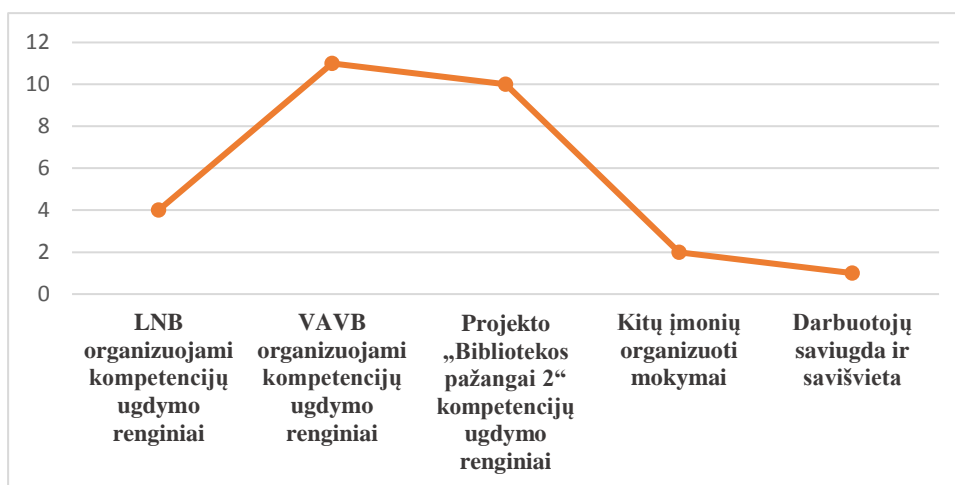
Daugiausiai **periodiškai vykdoma tarpbibliotekinio skolinimo paslauga** (10 SVB periodiškai; 2 nevykdo). **Antroje vietoje** pagal veiklos srities atlikimo periodiškumą – **bibliotekos veiklos monitoringas ir vertinimas** (8 periodiškai; 2 intensyviai; 1 vykdė anksčiau; 2 SVB nevykdo), **gyventojų mokymosi poreikių tyrimai** (8 SVB vykdo periodiškai; 3 vykdė anksčiau; 2 nevykdo) ir **vartotojų poreikių ir nuomonės tyrimai bei apklausos** (8 periodiškai; 1 intensyviai; 4 vykdė anksčiau). **Bibliotekininkų mokymo(si) poreikių tyrimai** (6 SVB vykdo periodiškai; 1 intensyviai; 4 vykdė anksčiau; 2 nevykdo), **paslaugų negalią turintiems asmenims diegimas** (6 vykdo periodiškai; 2 intensyviai; 4 vykdė anksčiau; 1 nevykdo), **gyventojų mokymo(si) poveikio tyrimai** (5 SVB vykdo periodiškai; 4 vykdė anksčiau; 4 nevykdo) – **trečioje vietoje** pagal periodiškumą.

Dalis **Vilniaus regiono bibliotekų nebevykdo** tam tikrų veiklų sričių kaip (iš 13 respondentų):

- **Skaitmeninių duomenų bazių kūrimas** (išskyrus LIBIS DB) – 9 (3 vykdė anksčiau, 1 vykdo periodiškai);
- **Krašto kultūros paveldo skaitmeninimas** – 7 (4 vykdo periodiškai, 1 intensyviai, 1 vykdė anksčiau);
- **Bibliotekos paslaugų vystymo programų kūrimas ir diegimas** – 7 (4 vykdo periodiškai, 1 intensyviai, 1 vykdė anksčiau);
- **Bibliotekininkų mokymo (si) poveikio tyrimai** – 5 (4 periodiškai; 4 vykdė anksčiau).

Remiantis apklausos duomenimis, Vilniaus regiono bibliotekų darbuotojų žinių ir įgūdžių lygis per pastaruosius 5 metus pagerėjo (12 SVB arba 92,3%). Tik vienos bibliotekos atstovų teigimu, kompetencijų lygis išliko nepakitęs.

Respondentų nuomone, vienu iš svarbiausių kompetencijų augimą lemiančių veiksnių tapo VAVB organizuojami kompetencijų ugdymo renginiai (11). Taip pat Vilniaus regiono bibliotekininkai pažymėjo projekto „Bibliotekos pažangai 2“ kompetencijų ugdymo renginių svarbą (10) (žr. 1 pav. Priežastys, lemiančios bibliotekininkų kompetencijų augimą per pastaruosius 5 metus). Kelios bibliotekos išskyrė LNB organizuojamus kompetencijų ugdymo renginius bei paminėjo kitų įmonių organizuojamus mokymus ir darbuotojų saviugdą ir savišvietą, skatinančią pozityvius pokyčius kompetencijų tobulinimo srityje.

1 pav. Priežastys, lemiančios bibliotekininkų kompetencijų augimą per pastaruosius 5 metus

Vilniaus regiono bibliotekų specialistams šiuo metu **aktualiausias profesinių (9) ir vadybinių žinių tobulinimas (6)**, kiek mažesnis organizacinių, komunikacinių ir psichologinių kompetencijų poreikis (2 pav. Žinių ir įgūdžių poreikis Vilniaus regione).

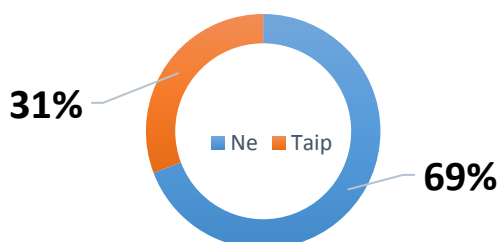

2 pav. Žinių ir įgūdžių poreikis Vilniaus regione

Apibendrinant galima teigti, kad tradicinės bibliotekinės paslaugos ir bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai išlieka prioritetinėmis veiklų sritimis bene visose savivaldybių viešosiose bibliotekose yra aktualizuojamos ir intensyviai vykdomos. Pastarąsias papildo projektinė veikla, kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas, elektroninės bibliotekinės paslaugos, edukacinių renginių ir programų kūrimas/vedimas, parodų rengimas ir organizavimas, projektinė veikla. Krašto kultūros paveldo (kolekcijų) kaupimas – ketvirtoji pagal vykdymo intensyvumą veiklos sritis, tačiau pastarosios skaitmeninimas ir duomenų bazių kūrimas tampa retai vykdoma veiklos dalimi. Tuo tarpu bibliotekų veiklos vertinimas ir tyrimai atliekami periodiškai, o savivaldybių viešųjų bibliotekų darbuotojams organizuojami kvalifikacijos kėlimo renginiai skatina profesinių ir vadybinių bibliotekinių gebėjimų augimą bei sudaro sąlygas platesnio organizacinio-kultūrinio požiūrio formavimui.

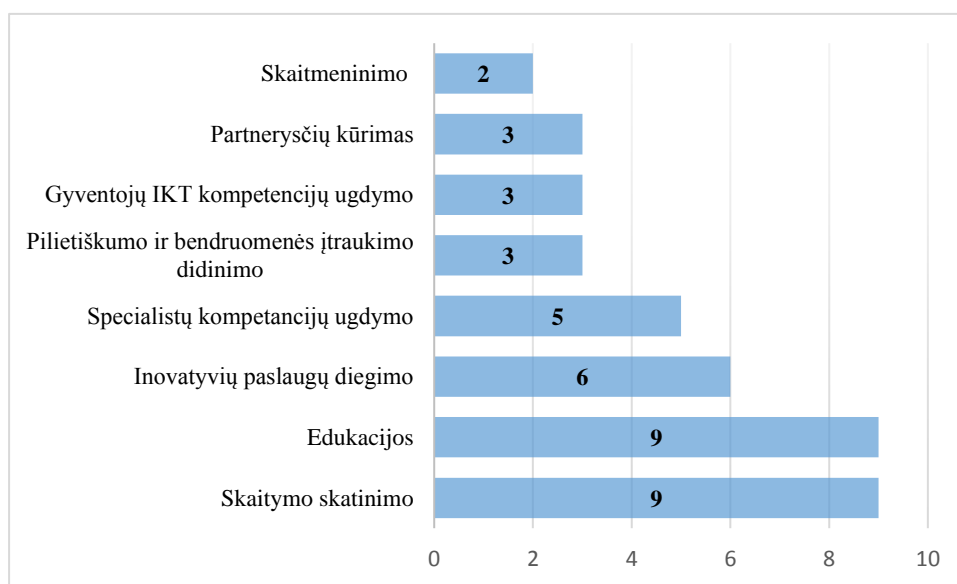
1.1 Projektinė veikla bibliotekose

Daugumoje Vilniaus regiono bibliotekų nedirba specialistai, kurių pagrindinė funkcija yra projektinės veiklos vykdymas, tik 4 iš 13 bibliotekų dirba projektinės veiklos organizatoriai (bibliotekoje po vieną specialistą) (3. pav. Projektinės veiklos organizatoriai bibliotekose).

3 pav. Projektinės veiklos organizatoriai bibliotekose

Projektinė veikla šiuo metu aktualiausia skaitymo skatinimo ir edukacijų rengimo srityse. Svarbiomis veiklų kryptimis laikomos inovatyvių paslaugų diegimas (6) bei specialistų kompetencijų ugdymas (5) (4 pav. Projektinės veiklos vykdymo kryptys). Taip pat Vilniaus regiono bibliotekų specialistų pateikti duomenis rodo, kad mažiausiai prioritetinėmis laikomos pilietiškumo ir bendruomenės įtraukimo, gyventojų informacinių ir komunikacinių technologijų (IKT) kompetencijų ugdymo, partnerysčių kūrimo ir skaitmeninimo sritys. Nei viena biblioteka neteikė prioriteto tarptautiškumo skatinimo kryptčiai, o vienos bibliotekos atstovai pažymėjo, jog šiuo metu projektinė veikla nėra aktuali.

4 pav. Projektinės veiklos vykdymo kryptys

Bibliotekų atstovai pažymi problemas, su kuriomis susiduria organizuojant ir vykdant projektinę veiklą. Apklaustųjų nuomone, didžiausia problema – sudėtinga partnerių ir rėmėjų paieška bei jų pritraukimas (10 iš 13 SVB). Keblumų organizuojant projektinę veiklą kyla ir dėl žmogiškųjų išteklių arba darbuotojų žinių ir įgūdžių trūkumo (5 iš 13 SVB). Kiek mažiau svarbiu veiksniumi laikomas finansavimo šaltinių paieškai ir paraiškų rengimui skirtas laiko trūkumas (4 iš 13 SVB), sudėtinga suprasti fondų keliamus reikalavimus. Tačiau kaip mažiausia problema pažymima, jog sudėtinga rasti informaciją apie galimus finansavimo šaltinius projektinės veiklos plėtros užtikrinimui (2 iš 13).

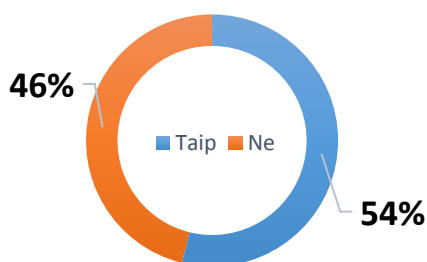
Dauguma Vilniaus regiono bibliotekų nurodo, jog darbuotojams itin trūksta analitinių (rezultatų fiksavimo ir sisteminimo) (9 iš 13 SVB) ir veiklų arba biudžeto planavimo įgūdžių (8 iš 13 SVB) bei vadybinių ir formulavimo gebėjimų, rengiant ir pildant paraiškas tam tikro projekto

įgyvendinimui (7 iš 13). Respondentai išskiria informacinių komunikacinių technologijų gebėjimus, administravimo ir valdymo įgūdžius kaip mažiau reikšmingus arba probleminius.

Apibendrinant, projektinės veiklos organizavimas – vis didesnę reikšmę įgaunanti bibliotekų veiklos kryptis, skatinanti tarpinstitucinių ir tarpkultūrinių ryšių plėtrą, tačiau į projektinės veiklos vykdymą iki šiol nėra įsitraukusios visos savivaldybių viešosios bibliotekos. Sunkumų bandant koordinuoti nacionalinius ir tarptautinius projektus atsiranda ne dėl laiko, informacinių kaštų, žmogiškųjų išteklių ir darbuotojų turimų kompetencijų spragų šioje srityje, bet dėl ilgą laiką trunkančios partnerių ir rėmėjų paieškos. Galima teigti, jog šis veiksnys sąlygoja ir kitus probleminius aspektus bei skatina ieškoti unikalių projektinės veiklos koordinavimo formų (atsakingi asmenys ir kt.)

1.2 Neformalus suaugusiųjų švietimas

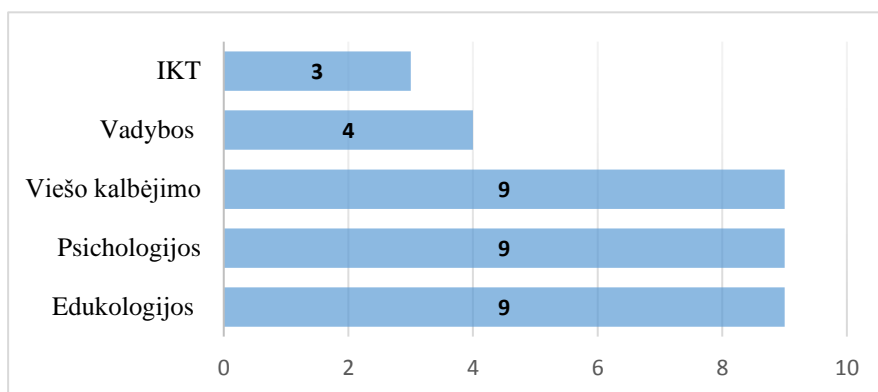
Daugiau nei 50% Vilniaus regiono bibliotekose dirbančių specialistų, teigia turintys kvalifikacinių ir specifinių žinių suaugusiųjų švietimo srityje (5 pav. Suaugusiųjų švietimo specialistų pasiskirstymas). Tai sąlygoja aktyvų neformalaus suaugusiųjų švietimo veiklų organizavimą ir vykdymą regione, nes tik dvejose bibliotekose nėra darbuotojų, vykdančių veiklas andragogikos srityje.

5 pav. Suaugusiųjų švietimo specialistų pasiskirstymas

Neformalus švietimas bibliotekose vykdomas orientuojantis į senjorų (60 ir daugiau metų) ir suaugusiųjų gyventojų auditorijas (30-60 metų). Pastarosioms organizuojami kompiuterinio raštingumo, įskaitant elektronines paslaugas, informacijos paiešką, duomenų bazes ir bendravimą internete, mokymai. Kelios bibliotekos paminėjo organizuojančios edukacinius renginius: kaligrafijos užsiėmimai, skaitymo skatinimo iniciatyvos. Taip pat mokymo(si) kokybei užtikrinti reikalinga techninė įranga t. y kompiuteriai, kurių skaičius apie 5-15 kiekvienoje bibliotekoje.

Neformaliojo švietimo veiklas organizuoja beveik visos Vilniaus regiono bibliotekos, tačiau respondentai vienareikšmiškai pastebi, jog bibliotekos darbuotojams vis dar trūksta žinių ir įgūdžių suaugusiųjų švietimo srityje (12 iš 13 SVB). Dauguma Vilniaus regiono bibliotekų pažymi, jog trūksta edukologijos, psichologijos ir viešojo kalbėjimo įgūdžių. Darbuotojams taip pat naudinga tobulinti žinias vadybos srityje bei tobulinti kvalifikaciją informacinių komunikacinių technologijų (IKT) naudojimo ir ypatybių klausimais (6 pav. Suaugusiųjų švietimo veikloms reikalingi įgūdžiai ir žinios).

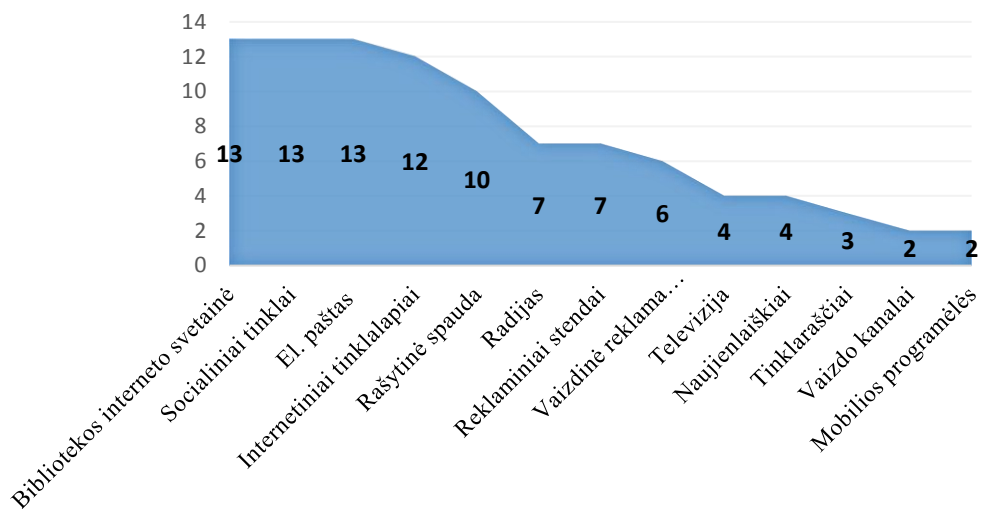
6 pav. Suaugusiųjų švietimo veikloms reikalingi įgūdžiai ir žinios

Taigi, neformaliojo švietimo veiklos skatina bibliotekos bendruomenę dalyvauti ugdymosi procese. Organizuodami įvairaus tipo mokymus ir seminarus suaugusiųjų auditorijoms, bibliotekininkai mokosi patys. Tačiau bibliotekų specialistams taip pat trūksta tam tikrų gebėjimų, pastebimas bendrųjų ir ypač profesinių kompetencijų tobulinimo poreikis, kuris kasmet vis auga. Edukologijos, viešojo kalbėjimo ir psichologijos įgūdžių gerinimas, galima sakyti, tik atspirties taškas nuolat didėjančiam bibliotekų veiklų ir jas vykdančių asmenų spektrui.

1.3 Bibliotekų komunikacija

Remiantis apklausos duomenimis, 8 iš 13 Vilniaus regiono bibliotekų nėra specialistų, kurie būtų atsakingi už bibliotekos paslaugų ir veiklų viešinimą. Tik 4 bibliotekose dirba specialistai, kurių pagrindinė funkcija – bibliotekos komunikacija išorėje. Viešojoje erdvėje bibliotekos komunikuoja pasitelkdamos tiek tekstines (straipsniai, pranešimai, skelbimai, interviu ir kt.), tiek grafines (įvairi dalomoji medžiaga, plakatai, tentai, reklaminiai stendai ir kt.) komunikacijos

priemonės bei vaizdinę ir/ar garsinę reklamą. Tačiau prioritetas teikiamas labiau tradicinėms, nei inovatyvioms viešinimo formoms t. y būdinga komunikacija per tekstus (pasirinko visos 13 SVB).

7 pav. Bibliotekose naudojami komunikacijos kanalai

Pastarieji skelbiami pasitelkiant skirtingų komunikacijos kanalų rinkinį, iš kurių populiariausiai naudojami šie: *bibliotekos interneto svetainė*, *socialiniai tinklai* (Facebook, Twitter, Instagram ir kt.) ir *elektroninis paštas*. Beveik visos bibliotekos su bendruomene komunikuoja per internetinius tinklalapius (pranešimai, skelbimai), apie naujienas ir aktualijas bibliotekų lauke skelbia rašytinėje spaudoje (7 pav. Bibliotekose naudojami komunikacijos kanalai). Kiek rečiau apie aktualijas bibliotekų lauke kalbama radijo eterioje, komunikuojama reklaminiuose stenduose viešojoje erdvėje ir televizijoje. Tik 4 bibliotekos informaciją talpina naujienlaiškiuose arba tinklaraštyje. Tačiau rečiausiai naudojamais komunikacijos kanalais įvardinamos mobilios programėlės ir vaizdo kanalų paskyros (Youtube, Vimeo ir kt.).

Nepriklausai nuo to, ar bibliotekos personale dirba kvalifikuoti komunikacijos specialistai, ar ne, dauguma Vilniaus regiono atstovų bibliotekos vystomą komunikaciją su lankytojais apibūdina kaip sklandžią, nes iškilusias problemas pavyksta greitai išspręsti (paauglių skatinimas skaityti ir kt.). Panašios tendencijos vyrauja ir bendraujant su bibliotekų partneriais teigiant, jog vyrauja kokybiška komunikacija (10 iš 13 SVB) ir lengvas sprendimų priėmimo procesas, sprendžiant darbo pasidalijimo, organizavimo arba optimizavimo klausimus.

Nepaisant to, pabrėžiama, kad esamiems komunikacijos specialistams vis dėlto trūksta tam tikrų komunikacinių gebėjimų iš kurių aktualiausia: pranešimų spaudai ir vaizdinės informacijos rengimas. Trukdžių sparčiam darbui atsiranda dėl pasirinkimo, kaip tinkamai naudoti įvairius komunikacijos kanalus ir informacijos sklaidos priemones.

Taigi, bibliotekų komunikacijoje naudojami skirtingi komunikacijos kanalai, tačiau dominuoja tekstinės komunikacijos formos. Tačiau galima pastebėti, kad apie bibliotekose organizuojamus renginius, koncertus, skaitymo skatinimo iniciatyvas ir kitus įvykius vis dažniau kalbama televizijos eteryje ir naujienų portaluose. Nepriklausomai nuo komunikacijos arba viešųjų ryšių specialistų skaičiaus organizacijoje, aktyviai komunikuojama socialinių tinklų platformose, apskričių viešosios bibliotekos sujungia turimą patirtį rengdamos bendras skaitymo skatinimo akcijas ir konkursus, dalyvauja bendruose renginiuose ir knygų mugėse. Taip pat kuriamos atskiros komunikacijos kampanijos, kurios aktyviai viešinos tiek vidiniuose, tiek išoriniuose komunikacijos kanaluose bei pasiekia daugialypę auditoriją.

2. TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO VYKDYMAS

Siekiant įvertinti regiono bibliotekų ir VAVB tarpusavio bendradarbiavimo praktiką, regiono bibliotekų specialistų buvo prašoma nurodyti partnerystės konkrečioje bibliotekoje svarbą. Apibendrinus visų Vilniaus regiono bibliotekų pateiktus duomenis, išskiriamos **svarbiausios veiklos pagal bibliotekų atstovų joms teikiamus prioritetus** (iš 13 SVB) t.y:

- *Konsultacijos bibliotekų veiklos klausimais* (10 labai svarbu, 3 svarbu);
- *Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai* (10 labai svarbu, 3 svarbu);
- *Bibliotekų plėtros projektų rengimas ir vykdymas* (7 labai svarbu, 6 svarbu);
- *Kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas* (7 labai svarbu, 6 svarbu);
- *Edukacinių renginių ir programų kūrimas/ vedimas* (7 labai svarbu, 6 svarbu).

Reikšmingomis bendradarbiavimo kryptimis taip pat laikomos *bibliotekų veiklos ir vartotojų tyrimai* (8 svarbu, 5 labai svarbu), *skaitmeninių duomenų bazių kūrimas (išskyrus LIBIS DB)* (7 svarbu ir 2 labai svarbu), *elektroninių produktų ir paslaugų plėtra (kūrimas ir diegimas)* (6 labai svarbu, 6 svarbu), *parodų rengimas ir organizavimas* (6 svarbu, 5 labai svarbu). Pagal specialistų teikiamą prioritetą, mažiausiai svarbiomis laikomos *tarpbibliotekinio skolinimo ir krašto kultūros paveldo skaitmeninimo* veiklos sritys.

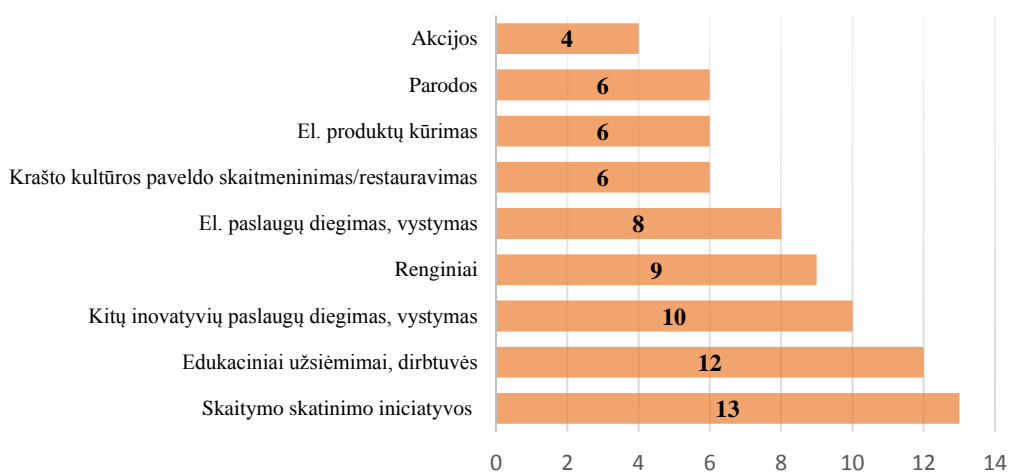
Vilniaus regione intensyviausiai bendradarbiaujama su VAVB ir kitomis bibliotekomis vykdant **bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymus – pirmoji vieta** (7 intensyviai, 6 periodiškai). **Antrojoje vietoje** pagal bendradarbiavimo konkrečioje srityje intensyvumą – **kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas** (5 SVB intensyviai, periodiškai 5, nebendradarbiauja 2, anksčiau bendradarbiavo 1) bei **parodų rengimas ir organizavimas** (5 intensyviai, 2 periodiškai, 2 anksčiau bendradarbiavo, 4 nebendradarbiauja). Kiek mažiau intensyviai bendradarbiaujama tokiose srityse kaip **edukacinių renginių ir programų kūrimas ir vedimas** (4 SVB intensyviai bendradarbiauja, 4 periodiškai, 4 nebendradarbiauja, 1 SVB anksčiau bendradarbiavo) ir **bibliotekų plėtros projektų rengimas ir vykdymas** (4 SVB intensyviai bendradarbiauja, 5 periodiškai, 3 nebendradarbiauja, 1 anksčiau bendradarbiavo). Šiuo metu dar mažesnio aktualumo sulaukiančios bendradarbiavimo sritys: **el. produktų ir paslaugų plėtra (kūrimas ir diegimas)** (7 periodiškai, 2 intensyviai, 3 nebendradarbiaujama, 1 anksčiau bendradarbiavo), **bibliotekų veiklos ir vartotojų tyrimai** (7 periodiškai, 3 intensyviai, 3 anksčiau bendradarbiavo), **krašto kultūros paveldo skaitmeninimas** (4 periodiškai, 2 intensyviai, 3 anksčiau bendradarbiavo, 4 nebendradarbiauja).

Mažiausiai Vilniaus regiono bibliotekos bendradarbiauja skaitmeninių duomenų bazių kūrimo srityje (išskyrus LIBIS DB) (7 neigiami atsakymai, 5 SVB komunikuoja periodiškai, o 1 intensyviai).

Periodiškai bendradarbiaujama **tarpbibliotekinio skolinimo srityje** (8 SVB periodiškai, 1 intensyviai, 2 anksčiau bendradarbiavo, 2 nebendradarbiauja).

2.1 Bibliotekų veiklų kryptys

Respondentų klausama apie veiklų, vykdomų bendradarbiaujant su VAVB, aktualumą ir pobūdį. Apklausos duomenys rodo, kad *regiono bibliotekoms aktualiausia bendradarbiauti su VAVB organizuojant skaitymo skatinimo iniciatyvas, edukacinius užsiėmimus ir dirbtuves bei diegiant ir plėtojant inovatyvias, naujoms tikslinėms grupėms skirtas paslaugas* (8 pav. Aktualiausios veiklos bendradarbiaujant su VAVB). Daugumai bibliotekų taip pat aktualu vystyti partnerystės ryšius tokiose srityse kaip renginiai arba elektroninių paslaugų diegimas. Trečdalis apklaustųjų prie minėtų iniciatyvų pridėtų kultūros paveldo skaitmeninimo/restauravimo bei elektroninių produktų kūrimo darbus bei parodas. Šiuo metu mažiausiai aktuali veiklos kryptis – akcijos.

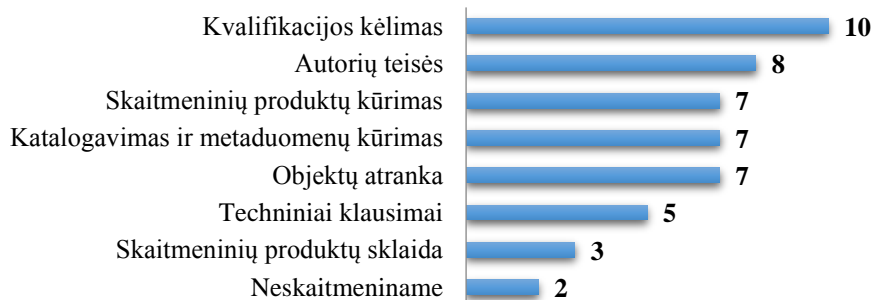
8 pav. Aktualiausios veiklos bendradarbiaujant su VAVB

Beveik visos **regiono bibliotekos pageidautų vykdyti projektus su VAVB komanda** (11 iš 13 SVB), o likusios dvi bibliotekos abejoja bendradarbiavimu šioje srityje. Kita vertus, daugumos požiūriu, **pozityviai žvelgiama į VAVB ir regiono bibliotekų partnerystės galimybes**, rengiant ir įgyvendinant kultūrinės srities projektus (9 iš 13 SVB – taip, iš dalies – 4).

Siūloma atsižvelgti į bendras veiklas ar idėjas, kurios skatintų jaunimo užimtumą, apjungia edukacijų, parodų ir kūrybinių dirbtuvių organizavimą regione. Tuo pat metu išreiškiamas pasitenkinimas jau vykdoma veikla regiono centre: „*VAVB siūlomi projektai labai tenkina ir atitinka mūsų bendruomenės poreikius*“. Taip pat regiono bibliotekoms iš dalies pakanka produktų, kuriuos pristato ar kitaip eksponuoja VAVB (7 iš 13 SVB). Dvi regiono bibliotekos įvardino, jog norima daugiau kilnojamyj parodų, renginių ir edukacinių užsiėmimų.

Tačiau kompetencijų ugdymo renginių temos iš dalies arba visiškai atitinka visų Vilniaus regiono bibliotekų poreikius. Bibliotekininkai **pirmenybę teikia tiesioginiams mokymams auditorijoje**, tik vienos bibliotekos atstovai pažymėjo nuotolinių mokymų formą. Beveik 70 % apklaustųjų nuomone, **kompetencijų ugdymo renginiams tinkamiausios konkrečios savivaldybės centrinės bibliotekos erdvės**, keli respondentai nekelia išskirtinių pageidavimų tinkamiausiai tokio pobūdžio renginių vietai, o dviejų bibliotekų atstovai patogiausia vieta bibliotekininkų kompetencijų ugdymui įvardina Adomo Mickevičiaus viešąją biblioteką. **Pirmenybė taip pat teikiama VAVB ir išorės (iš kitų organizacijų) lektoriams**, o 5 iš 13 Vilniaus regiono bibliotekų teigia, jog jų bibliotekų darbuotojams priimtinausi lektoriai iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos. Specialistai siūlo keletą pasikeitimų/formų organizuojant kompetencijų tobulinimo mokymus t. y: projektinės veiklos vykdymas, testinių/nuolatinių mokymų vystymas.

Tobulinti kompetencijas aktualu ir skaitmeninimo srityje tiek turintiems patirties nacionaliniu mastu organizuojamuose projektuose, tiek planuojantiems įsitraukti ir vykdyti skaitmeninimo veiklas ateityje. Regiono bibliotekoms, užsiimančioms skaitmeninimo veiklomis, reikalinga pagalba kvalifikacijos kėlimo skaitmeninimo tema, autorių teisių, objektų atrankos, katalogavimo ir metaduomenų kūrimo bei skaitmeninių produktų kūrimo klausimais (9 pav. Bendradarbiavimo skaitmeninimo srityje kryptys).

9 pav. Bendradarbiavimo skaitmeninimo srityje kryptys

Apibendrinant, regiono savivaldybių viešosios bibliotekos išreiškia poreikį bendradarbiauti su apskričių viešosiomis bibliotekomis organizuojant skaitymo skatinimo iniciatyvas, edukacinius užsiėmimus ir dirbtuves bei diegiant ir plėtojant paslaugas ar paslaugų grupes, tačiau teigiamas požiūris į kultūrinės srities projektų įgyvendinimą taip pat nelieka nepastebėtas, ieškoma naujų tarpinstitucinės kooperacijos galimybių. Vilniaus regiono bibliotekų poreikius atitinka ir kvalifikacijos kėlimo renginiai, vykstantys savivaldybės centre arba mokymų organizatorių bibliotekoje. Bibliotekų specialistų atliekamų darbų ir jiems atlikti reikalingų kompetencijų diapazonas lemia ir virtualių bei lengvai pasiekiamų kvalifikacijos tobulinimo formų naudojimą – virtuali mokymosi aplinka ir joje esančios nuotolinio mokymosi programos.

2.2 Bendradarbiavimo stiprinimo galimybės

Vilniaus regiono bibliotekų specialistų klausiama, kokiais būdais VAVB galėtų prisidėti prie jų atstovaujamos bibliotekos partnerystės stiprinimo (ne tik skaitmeninimo ar kvalifikacijos kėlimo srityse) (2 lentelė. Siūlymai partnerystė stiprinimui, respondentų komentarai). Pagal pateiktus komentarus matyti, kad regiono bibliotekoms reikšminga bendradarbiauti dėl organizacinių (bendrų renginių) klausimų, remiantis **savonorišku tarpininkavimo principu**, kai regiono bibliotekos drauge užsiima potencialių partnerių ar rėmėjų paieška, padeda vieni kitiems su bendru iniciatyvų rengimu ir dalyvavimu jose.

2 lentelė. Siūlymai partnerystės stiprinimui, respondentų komentarai

Siūlymai partnerystės stiprinimui (10)
<i>„Bendri bibliotekų renginiai su kitomis institucijomis“</i>
<i>„Organizaciniais ir informacijos sklaidos klausimais“</i>
<i>„Pasiūlydami profesionalius kultūrinius renginius ar kt. veiklas potencialiems bibliotekos partneriams, sudarytų galimybę rajono bibliotekai užmegzti ir palaikyti partnerystės ryšius su tomis įstaigomis.“</i>
<i>„Informacijos sklaida“</i>
<i>„VAVB visada kompetetingai konsultuoja ir padeda visais klausimais“</i>
<i>„Inovatyvių paslaugų diegimas, vystymas“</i>
<i>„Virtualus bendravimas, susitikimai“</i>
<i>„Tarpininkauti užmezgant partnerystės ryšius“</i>
<i>„Rengti susitikimus su galimais projektų partneriais, t. y. savotiškai tarpininkauti“; „Mokymai“</i>

Visoms Vilniaus regiono bibliotekoms **priimtinausias bendravimo forma su VAVB – periodiški fiziniai susitikimai** (13). Daugumai bibliotekų patogų plėtoti abipusį dialogą virtualioje aplinkoje (9 iš 13 SVB), perpus mažiau respondentų išskiria komunikacijos galimybes atskiroje virtualioje platformoje (4 iš 13 SVB) arba kitose telekomunikacijų priemonėse (5 iš 13 SVB). Stiprinti bendradarbiavimą aktyviausiai pageidaujama kvalifikacijos kėlimo (mokymai darbuotojams-specialistams) ir projektinės veiklos srityse (3 lentelė. Bendradarbiavimo su VAVB sritys, respondentų komentarai). Galima daryti prielaidą, jog daugumos bibliotekų atstovai pozityviai žvelgia į atstovaujamos bibliotekos ir VAVB tarpusavio bendradarbiavimą bei pabrėžia, jog komunikacija tarp institucijų turėtų būti grindžiama atvirumo ir informacijos dalijimosi principais: *„Bendradarbiaujant visos priemonės bei sritys labai naudingos, bet svarbiausia, turbūt, atviras dialogas“*.

3 lentelė. Bendradarbiavimo su VAVB sritys, respondentų komentarai

Kvalifikacijos kėlimas (5)	Projektinė veikla (4)
<i>„Kvalifikacijos kėlimas“</i>	<i>„Bendri projektai“</i>
<i>„Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai“</i>	<i>„Dalyvavimo bendruose projektuose galimybių ieška.“</i>
<i>„Metodiniai mokymai įvairiomis temomis“</i>	<i>„Dalinimasis informacija“</i>
<i>„Aktualiausia šiuo metu būtų mokymai darbuotojams“</i>	<i>„Mes džiaugiamės bendradarbiavimu su VAVB“</i>
<i>„Specialistų mokymai“</i>	

Vilniaus regiono bibliotekų atstovai neabejoja esamų partnerystės ryšių palaikymu ir tolimesniu bendradarbiavimu vykdant ir plėtojant bendras veiklas ateityje (žr. 4 lentelė. Partnerystės ryšiai su VAVB). Pabrėžiamas tarpinstitucinis bendradarbiavimas, siekiant plėsti bibliotekų paslaugas bendruomenei bei išryškinama jau suformuotos partnerystės nauda savivaldybių viešosioms bibliotekoms Vilniaus regione.

4 lentelė. Partnerystės ryšiai su VAVB

Kaip įsivaizduojate bibliotekos ir VAVB partnerystės ryšius po 5 metų? Respondentų komentarai (13)
<i>„VAVB įgyvendina bendrus projektus su savivaldybių viešosiomis bibliotekomis“</i>
<i>„Intensyvesnis bendravimas, veiklų tęstinumas“</i>
<i>„Tikėtina, kad bus dar daugiau bendrų veiklų ir projektų.“</i>
<i>„Dalykiškas; „Tokį kaip ir dabar“</i>
<i>„Darnus bendradarbiavimas“</i>
<i>„Bendri projektai“; „Bendrų projektų vykdymas“; „Projektinė veikla“</i>
<i>„Šiuo metu mus jungia labai glaudūs partnerystės ryšiai. Manome, kad jie tokie ir išliks arba dar labiau stiprės. Bendri projektai sujungia bendrai veiklai, o bendradarbiavimas su VAVB labai naudingas ir reikalingas.“</i>
<i>„Institucinis ir projektinis bendradarbiavimas, siekiant plėsti bibliotekų paslaugas bendruomenei“</i>
<i>„Mokymai specialistams, bendri renginiai, projektai“</i>
<i>„VAVB išliks mūsų bibliotekos metodinis centras. Partnerystės ryšiai stiprės per bendras veiklas, bendrų projektų vykdymas.“</i>

Apibendrinant galima teigti, kad tarpinstitucinis bendradarbiavimas yra savivaldybių ir apskričių viešųjų bibliotekų užduotis ir siekiamybė. Tolimesnė komunikacija įsivaizduojama tiek realioje-fizinėje, tiek virtualioje erdvėje pagal bendros veiklos tematiką ir apimtį. Šiuo metu reikšmingiausios bendradarbiavimo galimybės ir poreikis matomas kvalifikacijos kėlimo ir projektinės veiklos organizavimo srityse neatmetant galimybių gvildinti kitus partnerystės ryšių būdus.

3. BENDRADARBIAVIMAS SU REGIONO BIBLIOTEKOMIS

Apibendrinus visų Vilniaus regiono bibliotekų teikiamą svarbą atskiroms veiklų sritims, **išskiriamos svarbiausios veiklos pagal bibliotekų atstovų joms teikiamus prioritetus.** Svarbiausiomis bibliotekų bendradarbiavimo kryptimis laikomos:

- *Parodų rengimas ir organizavimas* (6 labai svarbu, 4 svarbu);
- *Edukacinių renginių ir programų kūrimas/ vedimas* (5 labai svarbu, 5 svarbu);
- *Kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas* (5 labai svarbu, 5 svarbu).
- *Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai* (4 labai svarbu, 6 svarbu).

Reikšmingumu mažai nusileidžia tokios sritys, kaip *bibliotekų veiklos ir vartotojų tyrimai* (10 svarbu, labai svarbu 1), *tarpbibliotekinis skolinimas* (8 svarbu, 2 labai svarbu), *konsultacijos bibliotekų veiklos klausimais* (7 svarbu, labai svarbu 2). Kiek mažiau arba vidutiniškai reikšmingomis bibliotekų tarpusavio bendradarbiavimo sritimis laikomos: *bibliotekų plėtros projektų rengimas ir vykdymas* (6 svarbu, 3 labai svarbu), *elektroninių produktų ir paslaugų plėtra (kūrimas ir diegimas)* (6 svarbu, 3 labai svarbu), *skaitmeninių duomenų bazių kūrimas (išskyrus LIBIS DB)* (6 svarbu, 1 labai svarbu). Šiuo metu Vilniaus regiono bibliotekos mažiausiai dėmesio skiria krašto kultūros paveldo skaitmeninimui.

Pagal tarpusavio regiono bibliotekų bendradarbiavimo intensyvumą, tik vienos savivaldybės viešosios bibliotekos atstovai intensyviai konsultuojasi dėl bibliotekos veiklos klausimų, o kitos bibliotekos tai daro periodiškai (9 SVB periodiškai, 3 nebendradarbiauja, 1 anksčiau bendradarbiavo). Taip pat tik viena savivaldybės viešoji biblioteka aktyviai bendradarbiauja su kitomis regiono bibliotekomis **rengiant arba organizuojant kultūrinius/ informacinius renginius** (4 SVB periodiškai, 4 nebendradarbiauja, 4 anksčiau bendradarbiavo) **ir parodas** (5 periodiškai, 4 nebendradarbiauja, 3 anksčiau bendradarbiavo), o kitos bibliotekos tarpusavyje bendradarbiauja tik periodiškai arba tokio bendravimo nebevykdo. Kuriant **edukacinius renginius ir programas** (5 periodiškai, 4 nebendradarbiauja, 3 anksčiau bendradarbiavo) su kitomis Vilniaus regiono bibliotekomis intensyviai bendradarbiauja tik viena savivaldybės viešoji biblioteka. Tarpusavio bendravimas periodiškai palaikomas rengiant **bibliotekų plėtros projektus** (6 periodiškai, 4 anksčiau bendradarbiaujame, 3 nebendradarbiauja), ribotai kolegų konsultacijų prireikia organizuojant **bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymus** (6 periodiškai, 5 nebendradarbiauja, 2 anksčiau bendradarbiavo).

Pagal bendradarbiavimo intensyvumą žemesnėje pozicijoje – **el. produktų ir paslaugų plėtros** (kūrimas ir diegimas) klausimai (5 SVB periodiškai, 5 nebendradarbiauja, 3 anksčiau vykdė

bendradarbiavimą šioje srityje). Šiuo metu tik nedidelė dalis bibliotekų bendradarbiauja kuriant **skaitmenines duomenų bazes** (išskyrus LIBIS DB) (7 SVB nebendradarbiauja, 4 periodiškai, 2 anksčiau bendradarbiavo) bei koordinuodamos ir vykdydamos **bibliotekų veiklos ir vartotojų tyrimus** (7 SVB nebendradarbiauja, 4 periodiškai, 2 anksčiau bendradarbiavo).

Vilniaus regiono bibliotekos **mažiausiai bendradarbiauja** tarpusavyje **krašto kultūros paveldo skaitmeninimo** (6 SVB nebendradarbiauja, 3 periodiškai) ir **tarpbibliotekinio skolinimo** (6 SVB nebendradarbiauja, 4 periodiškai) srityse.

3.1 Dalijimasis gerąja patirtimi

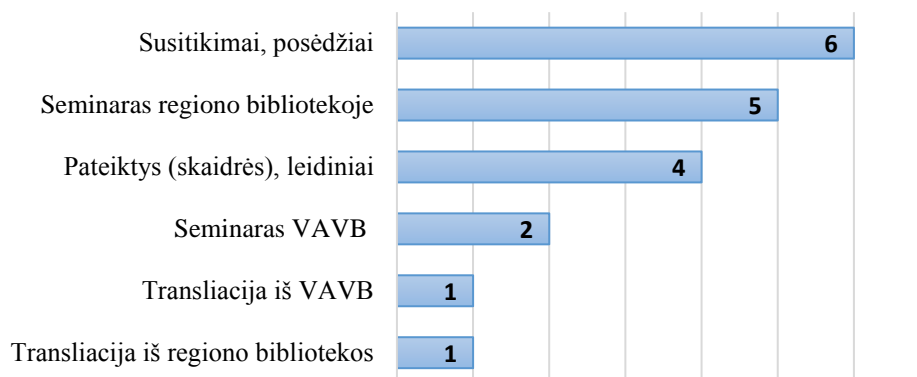
Daugiau nei pusė Vilniaus regiono bibliotekų, **vykdydamos projektinę veiklą, tarpusavyje bendradarbiauja minimaliai** (10 pav. Regiono bendradarbiavimas vykdant projektinę veiklą). Tarpusavyje bendradarbiauja Ukmergės, Trakų, Lazdijų, Švenčionių, Širvintų, Elektrėnų, Varėnos, Alytaus ir Druskininkų savivaldybių viešosios bibliotekos, tačiau pabrėžiamas trumpalaikis bendradarbiavimas. Kita dalis bibliotekų nebendradarbiauja organizuojant projektines veiklas, tačiau partnerystė ateityje būtų reikalinga ir aktuali.

10 pav. Regiono bendradarbiavimas vykdant projektinę veiklą

Bibliotekų specialistai yra linkę dalintis žiniomis, pasiekimais, gerosios patirties ar inovatyvios veiklos pavyzdžiais su kolegomis iš Vilniaus regiono viešųjų bibliotekų, kuriant edukacines programas, dirbtuves ir interaktyvius literatūrinius žaidimus. Be to, bibliotekų specialistai galėtų teikti rekomendacijas ir metodinę pagalbą rengiant temines duomenų bazes, sociokultūrinius bendruomenės poreikius tenkinančias paslaugas, organizuojant biblioterapijos užsiėmimus visai šeimai. Vilniaus regiono specialistai pažymėjo, jog galėtų bendradarbiauti spaudinių komplektavimo specifikos rengimo klausimais. Pasidalijimas gerąja patirtimi turėtų būti aktualus bibliotekų specialistams, organizuojantiems projektines ir edukacines veiklas bei asmenims, dirbantiems su vaikais ir jaunimu.

Tinkamiausia žinių ir patirties pasidalijimo forma laikomi susitikimai ir posėdžiai. Dalis Vilniaus regiono specialistų pageidautų seminarų, kuriuos organizuotų konkrečios savivaldybės viešoji biblioteka (11 pav. Patirties pasidalijimo formos regione).

11 pav. Patirties pasidalijimo formos regione

Kiek mažiau bibliotekų pageidautų gauti paruoštą mokymų ar seminarų medžiagą arba medinių leidinių savarankiškomis studijoms. Itin nedidelis tiesioginių transliacijų poreikis, patraukliausia išlieka tiesioginio dialogo („akis į akį“) forma.

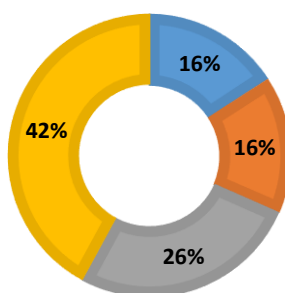
Apibendrinant respondentų atsakymus matyti, kad Vilniaus regiono bibliotekos iki šiol bendradarbiauja projektinės veiklos srityje, o reguliarius susitikimai padeda palaikyti tarpusavio ryšį bei leidžia suprasti vieni kitų lūkesčius ir poreikius tolimesniems veiklos kryptims ir komunikacijai.

3.2 Vilniaus regiono tinklaraščio naudojimas

Didžioji dalis apklaustųjų (11 SVB iš 13) Vilniaus regiono bibliotekų tinklaraštį naudoja periodiškai arba kartas nuo karto. Dabartinis tinklaraščio meniu išdėstymas tenkina daugumą bibliotekų (11 SVB iš 13), tik 2 iš jų yra iš dalies patenkintos esama regiono tinklaraščio struktūra. Savivaldybių viešųjų bibliotekų atstovai pažymėjo nuolat ir sistemingai besilankantys regiono tinklaraštyje, o vienos savivaldybės viešosios bibliotekos specialistai labai retai tikrina regiono naujienas. Vilniaus regiono bibliotekų specialistus iš esmės tenkina regiono tinklaraštyje teikiamos informacijos kokybė: „*Visa regiono bibliotekoms pateikta informacija yra aktuali*“.

Remiantis respondentų pateiktais komentarais apie tinklaraštyje viešinamos informacijos reikalingumą galima teigti, jog regiono specialistams **aktualiausia žinoti visas su kvalifikacijos kėlimo renginiais susijusias naujienas** (daugiausiai kartų paminėtas komentaras) (12 pav. Dažniausiai naudojamos tinklaraščio kategorijos). Taip pat nemažai dėmesio skiriama informacijai apie regione atliktus tyrimus ir analizes, o pastarosioms (pagal aktualumą) ypač nusileidžia tinklaraščio skiltis „Projektinė veikla“.

■ Konsultacijos ■ Projektinė veikla
 ■ Tyrimai ir analizės ■ Kvalifikacijos kėlimas

12 pav. Dažniausiai naudojamos tinklaraščio kategorijos

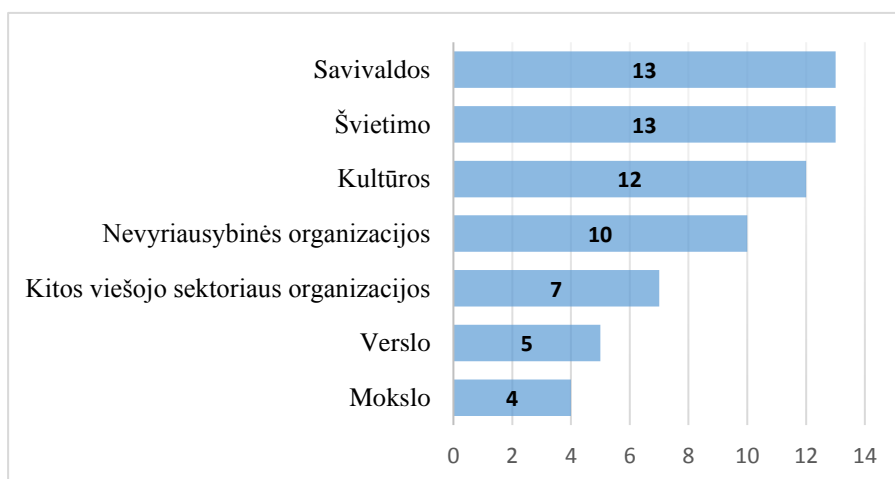
Regiono bibliotekų atstovų nuomone, šiuo metu esančios tinklaraščio meniu kategorijos atitinka informacinius poreikius ir yra reikalingos, nėra pasigendama papildomų galimybių ar struktūros elementų. Tačiau viena iš 13 regiono bibliotekų pageidautų daugiau informacijos apie regione vykstančius renginius.

Vilniaus regiono bibliotekų atstovai vienabalsiai pritaria, jog ateityje reiktų stiprinti tarpusavio bendradarbiavimą ir ieškoti tam tinkamiausių formų. Kelios bibliotekos yra patenkintos esama komunikacija, bendradarbiavimą laiko sėkmingu bei džiaugiasi VAVB darbuotojų paslaugumu, teikiamomis rekomendacijomis įvairiais bibliotekų veiklos klausimais: „*Paskambinus arba atvykus į VAVB gauni išsamų atsakymą, patarimą pamokymą, tai yra geriausias tarpusavio bendradarbiavimas*“; „*bendradarbiavimas pakankamas*“.

Apibendrinant, regiono atstovų manymu, tarpusavio bendradarbiavimą galėtų sustiprinti reguliarūs bendri regiono bibliotekų specialistų susitikimai, kuriose būtų diskutuojama bibliotekoms aktualiais klausimais ir problematika, dalijamasi gerąja/patirtimi (pagal poreikį). Bendradarbiavimą siūloma stiprinti kartu organizuojant bendrus renginius, mokymus bei projektus, susitikimus bibliotekose pajvairinančia forma galima įvardinti bendras išvykas ir keliones.

3.3 Bendradarbiavimo stiprinimas

Remiantis apklausos duomenimis, Vilniaus regiono bibliotekos aktyviausiai bendradarbiauja su švietimo, kultūros, savivaldos ir nevyriausybinėmis organizacijomis (13 pav. Institucinis bendradarbiavimas (pagal atstovaujamas sritis)). Šiuo metu bendradarbiavimo ryšiai palaikomi ir su viešojo sektoriaus organizacijomis, tačiau mažiausiai partnerystė vystoma su verslo ir mokslo sektorių atstovaujančiomis institucijomis.

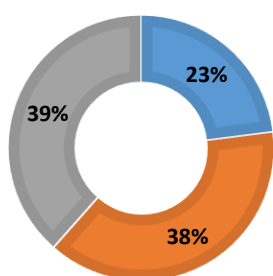

13 pav. Institucinis bendradarbiavimas (pagal atstovaujamas sritis)

Pagrindiniais partneriais atskiruose regionuose įvardinami kultūros centrai, vietos miestų ir kaimų bendruomenės ir jų centrai, neįgaliųjų organizacijos, vidurinio ir pradinio ugdymo mokyklos, visuomenės sveikatos centrai bei kitos socialinės įstaigos, draugijos ir menininkus vienijančios organizacijos.

Apklausos metu buvo norima išsiaiškinti, kaip Vilniaus regiono bibliotekos palaiko partnerystės ryšius su mokyklų bibliotekomis (14 pav. Bendradarbiavimas su mokyklų bibliotekomis). Mažiau nei trečdalis savivaldybių viešųjų bibliotekų bendradarbiauja su mokyklomis, tačiau tai daro ganėtinai retai ir atsitiktinai, o 3 bibliotekos pažymėjo šio metu nebendradarbiaujančios su mokyklomis.

■ Ne ■ Taip, sistemingai ■ Taip, bet retai

14 pav. Bendradarbiavimas su mokyklų bibliotekomis

Tarpusavyje bendradarbiaujančios savivaldybių viešosios bibliotekos kartu su mokyklomis vykdo įvairias veiklas kultūrinių ir kvalifikacijos kėlimo renginių srityje. Rengiamos skaitymo skatinimo iniciatyvos (Šiaurės šalių bibliotekų savaitės renginiai), neformaliojo švietimo veiklos, bendri renginiai, šventės ir edukacijos, pažintinės ekskursijos, parodos bei kūrybinės dirbtuvės. Dalis bibliotekų pažymėjo teikusios individualias konsultacijas mokyklų bibliotekininkams dėl MOBIS programos naudojimo ir diegimo.

Savivaldybių viešųjų bibliotekų specialistai pageidautų tęsti esamą bendradarbiavimą su mokyklų bibliotekomis bei ateityje palaikyti partnerystę tokiose bendrose veiklose kaip: kompiuterinių technologijų pritaikymas, fondų komplektavimas, projektų įgyvendinimas. Bibliotekos pabrėžė poreikį kartu dirbti teikiant metodines konsultacijas, organizuojant bendrus seminarus, inicijuojant skaitymo skatinimo programas ir kitas veiklas.

Bendradarbiavimo stiprinimas – ilgalaikis, tvirtos komandos reikalaujantis darbas kiekvienoje kultūros institucijoje. Tačiau pabrėžiama, kad bibliotekos galėtų vadovautis ilgalaikiškumo principu bei nukreipti bendradarbiavimą su savivaldos, švietimo ir kultūros įstaigomis trejopa linkme t. y.: bibliotekos veiklos vertinimas (ką turime?), bibliotekos veiklos stiprinimas (ką galime turėti?) ir rėmėjų-partnerių paieška (su kuo dirbti?). Rekomenduojama žvelgti į kryptingos komunikacijos palaikymą bendrų tikslų formavimo ir vykdymo link (tarptautiniame ir nacionaliniame lygmenyje).

IŠVADOS

1. Apibendrinus visų Vilniaus regiono bibliotekų teikiamą svarbą atskiroms veiklų sritims, išskiriamos svarbiausios veiklos pagal bibliotekų atstovų joms teikiamus prioritetus. Visos Vilniaus regiono bibliotekos reikšmingiausiomis veiklų sritimis įvardina tradicines bibliotekines paslaugas (leidinių ir dokumentų išdavimas, skolinimas į namus) ir bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymus, kuriuos papildo projektinė veikla, kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas, elektroninės bibliotekinės paslaugos, edukacinių renginių ir programų kūrimas/vedimas, parodų rengimas ir organizavimas. Tarp mažiausiai vertinamų sričių atsiranda krašto kultūros paveldo skaitmeninimas, skaitmeninių duomenų bazių kūrimas (išskyrus LIBIS DB) ir tarpbibliotekinis skolinimas. Šių ir kitų veiklų vykdymo atsisakoma dėl žmogiškųjų išteklių stokos, techninės įrangos trūkumo arba pastebimo konkrečios paslaugos aktualumo nebuvimo.
2. Periodiškai vykdoma tarpbibliotekinio skolinimo paslauga (10 SVB periodiškai; 2 nevykdo). Antroje vietoje pagal veiklos srities atlikimo periodiškumą – bibliotekos veiklos monitoringas ir vertinimas ir gyventojų mokymosi poreikių tyrimai, vartotojų poreikių ir nuomonės tyrimai bei apklausos. Dalis Vilniaus regiono bibliotekų taip pat nevykdo tam tikrų veiklų sričių kaip bibliotekos paslaugų vystymo programų kūrimas ir diegimas bibliotekininkų mokymo(si) poveikio tyrimai.
3. Vilniaus regiono bibliotekų specialistams šiuo metu aktualiausias profesinių (9) ir vadybinių žinių tobulinimas (6), kiek mažesnis organizacinių, komunikacinių ir psichologinių kompetencijų poreikis. Apklausos duomenys rodo, jog kvalifikacijos tobulinimas informacinių komunikacinių technologijų srityje šiuo metu yra mažiausiai aktualus regiono bibliotekų tarpe.
4. Daugumoje Vilniaus regiono bibliotekų nedirba specialistai, kurių pagrindinė funkcija yra projektinės veiklos vykdymas. Projektinė veikla šiuo metu aktualiausia skaitymo skatinimo ir edukacijų rengimo srityse. Svarbiomis veiklų kryptimis laikomos inovatyvių paslaugų diegimas (6) bei specialistų kompetencijų ugdymas. Apklaustųjų nuomone, didžiausia problema – sudėtinga partnerių ir rėmėjų paieška bei jų pritraukimas (10 iš 13 SVB). Keblumų organizuojant projektinę veiklą kyla ir dėl žmogiškųjų išteklių arba darbuotojų žinių ir įgūdžių trūkumo (5 iš 13 SVB).

Neformaliojo švietimo veiklas organizuoja beveik visos Vilniaus regiono bibliotekos, tačiau respondentai vienareikšmiškai pastebi, jog bibliotekos darbuotojams vis dar trūksta žinių ir įgūdžių suaugusiųjų švietimo srityje (12 iš 13 SVB). Dauguma Vilniaus regiono bibliotekų atstovų pažymi, jog trūksta edukologijos, psichologijos ir viešojo kalbėjimo įgūdžių.

5. Apibendrinant galima teigti, kad nepriklausomai nuo to, ar bibliotekos personale dirba kvalifikuoti komunikacijos specialistai, ar ne, dauguma Vilniaus regiono atstovų bibliotekos vystomą komunikaciją su lankytojais apibūdina kaip sklandžią, nes iškilusias problemas pavyksta greitai išspręsti (paauglių skatinimas skaityti ir kt.). Panašios tendencijos vyrauja ir bendraujant su bibliotekų partneriais. Bibliotekų komunikacijoje prioritetas teikiamas labiau tradicinėms, nei inovatyvioms veiklų viešinimo formoms t. y būdinga komunikacija per tekstus (nurodo visos 13 SVB). Pastarieji skelbiami pasitelkiant skirtingų komunikacijos kanalų rinkinį iš kurių populiariausiai naudojami šie: bibliotekos interneto svetainė, socialiniai tinklai (Facebook, Twitter, Instagram ir kt.) ir elektroninis paštas.
6. Apklausos duomenys rodo, kad regiono bibliotekoms aktualiausia bendradarbiauti su VAVB organizuojant skaitymo skatinimo iniciatyvas, edukacinius užsiėmimus ir dirbtuves bei diegiant ir plėtojant inovatyvias, naujoms tikslinėms grupėms skirtas paslaugas. Vis dar aktualu vystyti partnerystės ryšius tokiose srityse kaip renginiai arba elektroninių paslaugų diegimas.
7. Apibendrinus visų Vilniaus regiono bibliotekų pateiktus duomenis, išskiriamos svarbiausios veiklos pagal bibliotekų atstovų joms teikiamus prioritetus (iš 13 SVB) t. y: konsultacijos bibliotekų veiklos klausimais, bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai, bibliotekų plėtros projektų rengimas ir vykdymas, kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas, edukacinių renginių ir programų kūrimas/ vedimas.
8. Daugumos bibliotekų požiūriu, pozityviai žvelgiama į VAVB ir regiono bibliotekų partnerystės galimybes, rengiant ir įgyvendinant kultūrinės srities projektus. Siūloma atsižvelgti į bendras veiklas ar idėjas, kurios skatintų jaunimo užimtumą, apjungia edukacijų, parodų ir kūrybinių dirbtuvių organizavimą regione. Regiono bibliotekoms reikšminga bendradarbiauti dėl organizacinių (bendrų renginių) klausimų, remiantis savanorišku tarpininkavimo principu, kai regiono bibliotekos drauge užsiima potencialių partnerių ar rėmėjų paieška, padeda vieni kitiems su bendru iniciatyvų rengimu ir dalyvavimu jose. Visoms Vilniaus regiono bibliotekoms priimtinausias bendravimo forma su VAVB – periodiškai fiziniai susitikimai (13). Stiprinti bendradarbiavimą aktyviausiai pageidaujama kvalifikacijos kėlimo (mokymai darbuotojams-specialistams) ir projektinės veiklos srityse.

9. Svarbiausiomis bibliotekų bendradarbiavimo kryptimis laikomos: parodų rengimas ir organizavimas, edukacinių renginių ir programų kūrimas/ vedimas; kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas. Bibliotekų specialistai yra linkę dalintis žiniomis, pasiekimais, gerosios patirties ar inovatyvios veiklos pavyzdžiais su kolegomis iš Vilniaus regiono viešųjų bibliotekų, kuriant edukacines programas, dirbtuves ir interaktyvius literatūrinius žaidimus. Tinkamiausia žinių ir patirties pasidalijimo forma laikomi susitikimai ir posėdžiai. Dalis Vilniaus regiono specialistų pageidautų seminarų, kuriuos organizuotų konkrečios savivaldybės viešoji biblioteka.
10. Remiantis apklausos duomenimis, Vilniaus regiono bibliotekos aktyviausiai bendradarbiauja su švietimo, kultūros, savivaldos ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Šiuo metu bendradarbiavimo ryšiai palaikomi ir su viešojo sektoriaus organizacijomis, o mažiausiai partnerystė vystoma su verslo ir mokslo sektoriaus atstovaujančiomis institucijomis.

PRIEDAI

1 priedas. Klausimynas

Vilniaus regiono viešųjų bibliotekų bendradarbiavimo stiprinimas

Kviečiame dalyvauti Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos (VAVB) organizuojamoje ir vykdomoje apklausoje, kurios tikslas – išsiaiškinti Jūsų bibliotekos poreikius bei galimybes Vilniaus regiono bibliotekų bendradarbiavimo klausimais. Kviečiame aktyviai išsakyti savo lūkesčius, pageidavimus bei viziją kompetencijų ugdymo, projektinės veiklos vykdymo, žinių bei gerosios patirties dalijimosi, skaitmeninimo, kultūrinių renginių organizavimo, regiono tinklaraščio ir komunikacijos vystymo klausimais. Apklausos metu surinkti duomenys padės geriau pažinti Jūsų bibliotekos poreikius ir esamą situaciją, prisidės prie VAVB siekio gerinti partnerystės ryšius ir teikiamas paslaugas regiono bibliotekoms. Taip pat gauti duomenys bus naudojami rengiant bibliotekų regioninės veiklos plėtros modelį.

Klausimyno pildymui sugaišite iki 40 min. Baigę pildyti klausimyną paspauskite mygtuką „Pateikti“/ „Submit“, kitu atveju Jūsų atsakymai mūsų nepasieks. Garantuojame pateikiamos informacijos konfidencialumą.

Dėkojame už skirtą laiką!

Jrašykite bibliotekos, kuriai atstovaujate, pavadinimą*:

1. Siekiant įsigilinti į šiandieninę Jūsų atstovaujamos bibliotekos veiklą vykdymo situaciją, prašome*:

1.1. Išsakyti savo nuomonę apie įvardijamų veiklų vykdymo svarbą:

	Labai svarbu	Svarbu	Nei svarbu, nei nesvarbu	Šiek tiek svarbu	Nesvarbu
Tradicinės bibliotekinės paslaugos (leidinių ir dokumentų išdavimas, skolinimas į namus)					
Tarpbibliotekinis skolinimas					
Elektroninės bibliotekinės paslaugos					
Krašto kultūros paveldo (kolekcijų) kaupimas					
Krašto kultūros paveldo skaitmeninimas					
Skaitmeninių duomenų bazių kūrimas (išskyrus LIBIS DB)					
Bibliotekos paslaugų vystymo programų kūrimas ir diegimas					
Bibliotekos veiklos monitoringas ir vertinimas					
Projektinė veikla					
Mokymai gyventojams					
Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai					

Gyventojų mokymo(si) poreikių tyrimai					
Bibliotekininkų mokymo(si) poreikių tyrimai					
Gyventojų mokymo(si) poveikio tyrimai					
Bibliotekininkų mokymo(si) poveikio tyrimai					
Skaitymo skatinimo bendruomenėje programų kūrimas ir diegimas					
Vartotojų poreikių ir nuomonės tyrimai, apklausos					
Kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas					
Edukacinių renginių ir programų kūrimas/ vedimas.					
Parodų rengimas ir organizavimas					
Paslaugų negalią turintiems asmenims diegimas					

Įvardykite KITA Jūsų bibliotekos veiklą ir jos svarbumą:

1.2. Nurodyti įvardijamų veiklų vykdymo intensyvumą ar nevykdymą:

	Intensyviai vykdoma	Periodiškai vykdoma	Vykdėme anksčiau	Nevykdoma
Tradicinės bibliotekinės paslaugos (leidinių ir dokumentų išdavimas, skolinimas į namus)				
Tarpbibliotekinis skolinimas				
Elektroninės bibliotekinės paslaugos				
Krašto kultūros paveldo (kolekcijų) kaupimas				
Krašto kultūros paveldo skaitmeninimas				
Skaitmeninių duomenų bazių kūrimas (išskyrus LIBIS DB)				
Bibliotekos paslaugų vystymo programų kūrimas ir diegimas				
Bibliotekos veiklos monitoringas ir vertinimas				
Projektinė veikla				
Mokymai gyventojams				
Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai				
Gyventojų mokymo(si) poreikių tyrimai				
Bibliotekininkų mokymo(si) poreikių tyrimai				
Gyventojų mokymo(si) poveikio tyrimai				
Bibliotekininkų mokymo(si) poveikio tyrimai				
Skaitymo skatinimo bendruomenėje programų kūrimas ir diegimas				
Vartotojų poreikių ir nuomonės tyrimai, apklausos				
Kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas				
Edukacinių renginių ir programų kūrimas/ vedimas.				

Parodų rengimas ir organizavimas				
Paslaugų negalią turintiems asmenims diegimas				

Nurodykite priežastis, kurios lėmė ar lemia Jūsų įvardintų veiklų nevykdymą arba jų vykdymo atsisakymą:

.....

2. Nurodykite, kokių žinių ir įgūdžių įgijimas ar tobulinimas Jūsų bibliotekos darbuotojams šiuo metu yra aktualiausias*:

(pažymėkite 1-2 tinkančius variantus)

- Profesinių
- Komunikacinių
- Psichologinių
- Vadybinių
- Organizacinių
- IKT (informacinių komunikacinių technologijų)
- Šiuo metu tai nėra aktualu
- Kita (*įrašykite*)

3. Kaip manote, kaip pasikeitė Jūsų bibliotekos darbuotojų žinių ir įgūdžių lygis per pastaruosius 5 metus*?

- Pagerėjo
- Pablogėjo (*pereikite prie 5 klausimo*)
- Nepasikeitė (*pereikite prie 6 klausimo*)

4. Kaip galvojate, kas labiausiai šį pagerėjimą nulėmė*?

(pažymėkite 1-2 tinkančius variantus)

- LNB organizuojami kompetencijų ugdymo renginiai
- VAVB organizuojami kompetencijų ugdymo renginiai
- Projekto „Bibliotekos pažangai 2“ kompetencijų ugdymo renginiai
- Kitų įmonių organizuoti mokymai
- Darbuotojų saviugda ir savišvieta
- Kita (*įrašykite*)

5. Įvardinkite priežastis, kurios šį pablogėjimą galėjo nulėmti*?

.....

6. Ar Jūsų atstovaujamoje bibliotekoje dirba specialistai, kurių pagrindinė funkcija yra projektinės veiklos vykdymas*?

- Taip
- Ne

Nurodykite šių specialistų skaičių:

7. Nurodykite kryptis, kuriose projektinė veikla Jūsų bibliotekai aktualiausia*:

(pažymėkite 1-3 tinkančius variantus)

- Skaitymo skatinimo
- Skaitmeninimo
- Edukacijos
- Inovatyvių paslaugų diegimo
- Pilietiškumo ir bendruomenės įtraukimo didinimo
- Gyventojų IKT kompetencijų ugdymo

- Specialistų kompetencijų ugdymo
- Tarptautiškumo skatinimas
- Partnerysčių kūrimas
- Šiuo metu tai nėra aktualu
- Kita (*įrašykite*)

8. Su kokiais didžiausiomis problemomis dažniausiai susiduriate organizuodami ir vykdydami projektinę veiklą*?

(pažymėkite 1-3 tinkančius variantus)

- Sudėtinga rasti informaciją apie finansavimo šaltinius
- Trūksta laiko finansavimo šaltinių paieškai ir paraiškų rengimui
- Sudėtinga suprasti fondų reikalavimus
- Sudėtinga pritraukti partnerius ir rėmėjus projektams
- Trūksta tam tikrų žinių ir įgūdžių
- Trūksta žmogiškųjų išteklių
- Su problemomis nesusiduriame
- Kita (*įrašykite*)

9. Kokių su projektinės veiklos organizavimu ir vykdymu susijusių žinių bei įgūdžių Jūsų bibliotekos darbuotojams trūksta*?

(pažymėkite visus tinkančius variantus)

- Su žinių ir įgūdžių gebėjimų trūkumu nesusiduriame.
- Formulavimo (pvz., paraiškos rengimo, pildymo)
- Planavimo (pvz., veiklų, biudžeto)
- Analitinių (pvz., rezultatų fiksavimo ir sisteminimo)
- Vadybinių
- Administravimo ir valdymo
- IKT (informacinių komunikacinių technologijų)
- Kita (*įrašykite*)

10. Ar Jūsų atstovaujamoje bibliotekoje dirba specialistai, kurie turi specifinių žinių suaugusiųjų švietimo srityje ir vykdo neformalaus suaugusiųjų švietimo veiklas?

- Taip
 Ne

11. Ar Jūsų bibliotekos darbuotojai vykdo neformalaus suaugusiųjų švietimo veiklas*?

- Taip
 Ne (*pereikite prie 15 klausimo*)

12. Kokioms tikslinėms grupėms šios veiklos skirtos?

- Jaunimui (18-29 metų)
- Suaugusiems gyventojams (30-60 metų)
- Senjorams (60 ir daugiau)
- Bibliotekų specialistams
- Kita (*įrašykite*)

13. Įvardinkite pagrindines temas, kuriomis vedate mokymus ir/ar užsiėmimus, skirtus neformaliajam suaugusiųjų švietimui, savo bibliotekoje:

.....

14. Kiek bibliotekoje iš viso turite kompiuterių, skirtų mokymų organizavimui*?

.....

15. Kaip manote, ar Jūsų bibliotekos darbuotojams trūksta žinių ir įgūdžių, susijusių su neformalioju suaugusiųjų švietimu*?

- Taip
- Ne (*pereikite prie 18 klausimo*)

16. Kokių su neformalioju suaugusiųjų švietimu susijusių žinių bei įgūdžių Jūsų bibliotekos darbuotojams trūksta*?

(pažymėkite visus tinkančius variantus)

- Edukologijos
- Psichologijos
- Viešo kalbėjimo
- Vadybos
- IKT (informacinių komunikacinių technologijų)
- Kita (*įrašykite*)

17. Ar Jūsų atstovaujamoje bibliotekoje dirba specialistai, kurių pagrindinė funkcija yra bibliotekos veiklos ir paslaugų viešinimas išorėje ?

- Taip
- Ne

18. Kokiomis priemonėmis viešojoje erdvėje komunikujete apie bibliotekos paslaugas*?

(pažymėkite visus tinkančius variantus)

- Tekstinėmis (straipsniai, pranešimai, skelbimai, interviu ir kt.)
- Grafinėmis (įvairi dalomoji medžiaga, plakatai, tentai, reklaminiai stendai ir kt.)
- Vaizdinė ir/ar garsinė reklama
- Kita (*įrašykite*)

19. Kokiais komunikacijos kanalais viešojoje erdvėje komunikujete apie bibliotekos paslaugas*?

(pažymėkite visus tinkančius variantus)

- Bibliotekos interneto svetainė
- Socialiniai tinklai (Facebook, Twitter, Instagram ir kt.)
- El. paštas
- Vaizdinė reklama virtualioje erdvėje
- Internetiniai tinklalapiai (pranešimai, skelbimai)
- Radijas
- Televizija
- Rašytinė spauda
- Tinklaraščiai
- Vaizdo kanalai (Youtube, Vimeo ir kt.)
- Forumai
- Mobilios programėlės
- Naujienlaiškiai
- Reklaminiai stendai
- Kita (*įrašykite*)

20. Kaip apibūdintumėte Jūsų atstovaujamos bibliotekos vystomą komunikaciją su lankytojais?

- Sklandi, su problemomis nesusiduriame
- Iškyła problemų, bet mes jas visas išsprendžiame
- Problematiška, dažnai nežinome kaip spręsti iškylančias problemas
- Kita (*įrašykite*)

Įvardinkite aktualiausias problemas:

20 A. Kaip apibūdintumėte Jūsų atstovaujamos bibliotekos vystomą komunikaciją su partneriais?

- Sklandi, su problemomis nesusiduriame
- Iškyła problemų, bet mes jas visas išsprendžiame
- Problematiška, dažnai nežinome kaip spręsti iškylančias problemas
- Kita (*įrašykite*)

Įvardinkite aktualiausias problemas:

21. Kaip manote, ar Jūsų atstovaujamos bibliotekos darbuotojams trūksta žinių ir įgūdžių komunikacijos srityje*?

- Taip
- Ne (*pereikite prie II klausimyno dalies „Bendradarbiavimas su VAVB“*)

22. Kokių su komunikacija ir jos palaikymu susijusių žinių bei įgūdžių Jūsų bibliotekos darbuotojams trūksta*?

(*pažymėkite visus tinkančius variantus*)

- Tinkamų komunikacijos kanalų ir informacijos sklaidos priemonių parinkimas
- Tinkamų komunikacijos kanalų ir informacijos sklaidos priemonių naudojimas
- Pranešimų spaudai rengimas
- Vaizdinės informacijos rengimas
- Kita (*įrašykite*)

II. Bendradarbiavimas su VAVB

1. Siekiant įvertinti Jūsų atstovaujamos bibliotekos ir VAVB tarpusavio bendradarbiavimo praktiką, prašome nurodyti*:

1.1. Bendradarbiavimo konkrečioje srityje svarbą Jūsų bibliotekai:

	Labai svarbu	Svarbu	Nei svarbu, nei nesvarbu	Šiek tiek svarbu	Nesvarbu
Konsultacijos bibliotekų veiklos klausimais					
Bibliotekų plėtros projektų rengimas ir vykdymas					
Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai					
El. produktų ir paslaugų plėtra (kūrimas ir diegimas)					
Krašto kultūros paveldo skaitmeninimas					
Skaitmeninių duomenų bazių kūrimas					

(išskyrus LIBIS DB)					
Kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas					
Edukacinių renginių ir programų kūrimas/vedimas					
Parodų rengimas ir organizavimas					
Bibliotekų veiklos ir vartotojų tyrimai					
Tarpbibliotekinis skolinimas					

Įvardinkite KITA bendradarbiavimo sritį:

1.2. Bendradarbiavimo konkrečioje srityje intensyvumą:

	Intensyviai bendradarbiaujame	Periodiškai bendradarbiaujame	Anksčiau bendradarbiauome	Nebendradarbiaujame
Konsultacijos bibliotekų veiklos klausimais				
Bibliotekų plėtros projektų rengimas ir vykdymas				
Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai				
El. produktų ir paslaugų plėtra (kūrimas ir diegimas)				
Krašto kultūros paveldo skaitmeninimas				
Skaitmeninių duomenų bazių kūrimas (išskyrus LIBIS DB)				
Kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas				
Edukacinių renginių ir programų kūrimas/vedimas				
Parodų rengimas ir organizavimas				
Bibliotekų veiklos ir vartotojų tyrimai				
Tarpbibliotekinis skolinimas				

Įvardinkite KITA bendradarbiavimo sritį:

2. Kokio pobūdžio veiklos, vykdomos bendradarbiaujant su VAVB, Jums yra ir būtų aktualiausios *?

(pažymėkite visus tinkančius variantus)

- Renginiai
- Akcijos
- Parodos
- Edukaciniai užsiėmimai, dirbtuvės
- Skaitymo skatinimo iniciatyvos ir jų organizavimas;
- Krašto kultūros paveldo skaitmeninimas/restauravimas
- El. produktų kūrimas
- El. paslaugų diegimas, vystymas
- Kitų inovatyvių ar naujoms tikslinėms grupėms skirtų paslaugų diegimas, vystymas
- Kita (įrašykite)

3. Ar pageidautumėte bendradarbiauti su VAVB vykdant projektus*?

- Taip
- Ne
- Galbūt

4. Ar Jums pakanka VAVB pateikiamų eksponuojamų ar pristatomų produktų (pvz., leidinių, parodų ir pan.) pasiūlymų*?

- Taip
- Iš dalies
- Ne

Jvardinkite, kokių produktų trūksta ar norėtumėte daugiau:

5. Ar jaučiate poreikį glaudesniai bendradarbiavimui su VAVB, rengiant ar įgyvendinant kultūrinės srities projektus*?

- Taip
- Iš dalies
- Ne

Jvardinkite kitas siūlomas projektų kryptis ar idėjas bendradarbiavimui su AVB:

6. Ar VAVB organizuojamų kompetencijų ugdymo renginių temos atitinka Jūsų bibliotekos specialistų poreikius*?

- Taip, visiškai
- Taip, iš dalies
- Ne

7. Kokia kompetencijų ugdymo renginių forma Jūsų bibliotekos darbuotojams yra priimtiniausia*?

- Tiesioginiai/ auditoriniai mokymai
- Nuotoliniai mokymai
- Nėra skirtumo
- Kita (*įrašykite*)

8. Kuri kompetencijų ugdymo renginių vieta Jūsų bibliotekos darbuotojams yra tinkamiausia*?

- VAVB
- Jūsų centrinėje bibliotekoje
- Nėra skirtumo
- Kita (*įrašykite*)

9. Kurie lektoriai Jūsų bibliotekos darbuotojams yra priimtiniausi*?

(pažymėkite 1-2 tinkančius variantus)

- LNB
- VAVB
- Kitų bibliotekų specialistai
- Išorės dėstytojai
- Nėra skirtumo
- Kita (*įrašykite*)

10. Kokių turėtumėte pasiūlymų ar pageidavimų, skirtų VAVB, dėl kompetencijų ugdymo organizavimo?

.....

11. Pažymėkite, kokia VAVB pagalba Jūsų bibliotekai reikalinga skaitmeninimo srityje*:

(pažymėkite visus tinkančius variantus)

- Objektų atrankos klausimais
- Autorių teisių klausimais
- Katalogavimo ir metaduomenų kūrimo klausimais
- Su technika susijusiais klausimais
- Kvalifikacijos kėlimo skaitmeninimo tema klausimais
- Skaitmeninių produktų kūrimo klausimais
- Skaitmeninių produktų sklaidos klausimais
- Pagalba nereikalinga
- Kita (įrašykite)

12. Kaip manote, kokiais būdais VAVB galėtų prisidėti prie Jūsų atstovaujamos bibliotekos ir kitų institucijų partnerystės stiprinimo*?

.....

13. Kokios bendravimo formos arba būdai Jums patogiausi ir priimtinausi, plėtojant bendradarbiavimą su VAVB*? (pažymėkite 1-2 tinkančius variantus)

- Virtualus dialogas (pvz., el. laiškai)
- Atskira virtuali platforma (galimybė bendrauti „on-line“)
- Periodiški fiziniai susitikimai
- Bendravimas kitomis telekomunikacijos priemonėmis (pvz., telefonu)
- Kita (įrašykite)

14. Kokias įžvelgtumėte esmines priemones bei sritis, kuriose galėtų būti stiprinamas Jūsų atstovaujamos bibliotekos ir VAVB tarpusavio bendradarbiavimas*?

.....

15. Apibūdinkite, kaip įsivaizduojate Jūsų bibliotekos ir VAVB partnerystės ryšius bei bendras veiklas po 5 metų*?

.....

III. Bendradarbiavimas su kitomis Vilniaus regiono bibliotekomis

1. Siekiant įvertinti Jūsų atstovaujamos bibliotekos ir kitų Vilniaus regiono viešųjų bibliotekų tarpusavio bendradarbiavimo praktiką, prašome nurodyti*:

1.1. Bendradarbiavimo konkrečioje srityje svarbą Jūsų bibliotekai:

	Labai svarbu	Svarbu	Nei svarbu, nei nesvarbu	Šiek tiek svarbu	Nesvarbu
Konsultacijos bibliotekų veiklos klausimais					
Bibliotekų plėtros projektų rengimas ir vykdymas					
Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai					
El. produktų ir paslaugų plėtra (kūrimas ir diegimas)					
Krašto kultūros paveldo skaitmeninimas					

Skaitmeninių duomenų bazių kūrimas (išskyrus LIBIS DB)					
Kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas					
Edukacinių renginių ir programų kūrimas/ vedimas					
Parodų rengimas ir organizavimas					
Bibliotekų veiklos ir vartotojų tyrimai					
Tarpbibliotekinis skolinimas					

Įvardinkite KITA bendradarbiavimo sritį:

1.2. Bendradarbiavimo konkrečioje srityje intensyvumą:

	Intensyviai bendradarbiaujame	Periodiškai bendradarbiaujame	Anksčiau bendradarbiauome	Nebendradarbiaujame
Konsultacijos bibliotekų veiklos klausimais				
Bibliotekų plėtros projektų rengimas ir vykdymas				
Bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymo mokymai				
El. produktų ir paslaugų plėtra (kūrimas ir diegimas)				
Krašto kultūros paveldo skaitmeninimas				
Skaitmeninių duomenų bazių kūrimas (išskyrus LIBIS DB)				
Kultūrinių/informacinių renginių rengimas ir organizavimas				
Edukacinių renginių ir programų kūrimas/ vedimas				
Parodų rengimas ir organizavimas				
Bibliotekų veiklos ir vartotojų tyrimai				
Tarpbibliotekinis skolinimas				

2. Ar Jūsų biblioteka įsitraukia į bendradarbiavimą su kitomis Vilniaus regiono bibliotekomis, vykdydama projektinę veiklą*?

- Taip, aktyviai bendradarbiaujame
- Taip, bet bendradarbiaujame minimaliai
- Ne, bet norėtume bendradarbiauti
- Ne, nematome poreikio
- Kita (*įrašykite*)

Įvardinkite bibliotekas, su kuriomis bendradarbiaujate:

3. Kokiomis išskirtinėmis savo atstovaujamos bibliotekos specialistų žiniomis, pasiekimais, gerosios patirties ar inovatyvios veiklos pavyzdžiais galėtumėte pasidalinti su kolegomis iš kitų Vilniaus regiono viešųjų bibliotekų*?

.....

4. Kokioms tikslinėms specialistų grupėms šis žinių bei patirties pasidalijimas būtų skirtas*?

- Vadovams
- Skaitytojus aptarnaujantiems specialistams
- Projektinės veiklos organizatoriams/vadybininkams

- Kultūrinės veiklos organizatoriams
- Edukacinės veiklos organizavimas
- Dirbantiems su vaikais ir jaunimu
- Nesvarbu
- Kita (*įrašykite*)

5. Kaip manote, kokia forma būtų tinkamiausia šių žinių bei patirties pasidalijimui su kitomis bibliotekomis*?

(*pasirinkite 1-2 tinkančius variantus*)

- Susitikimai, posėdžiai
- Transliacija iš Jūsų bibliotekos
- Transliacija iš VAVB
- Seminaras Jūsų bibliotekoje
- Seminaras VAVB
- Pateiktys (skaidrės), leidiniai
- Kita (*įrašykite*)

6. Kaip apibūdintumėte Jūsų bibliotekos darbuotojų naudojimosi arba lankymosi Vilniaus regiono bibliotekų tinklaraštyje (<https://amb.lt/regionas/lt>) pobūdį*?

- Nuolatinis, sistemingas
- Periodiškas, kartas nuo karto
- Atsitiktinis, labai retas
- Kita (*įrašykite*)

7. Ar Jus tenkina Vilniaus regiono bibliotekų tinklaraštyje esančio meniu išdėstymas*?

- Taip
- Iš dalies
- Ne

8. Įvardinkite, kokia tinklaraštyje pateikiama informacija yra aktualiausia ir naudingiausia Jūsų bibliotekai*? (konsultacijos, kvalifikacijos kėlimas, projektinės veikla, tyrimai ir analizės, regiono bibliotekų statistika ir kt)* ?

.....

9. Kokių kategorijų tinklaraščio meniu, papildomų pasirinkimų galimybių ar informacijos tinklaraštyje pageidautumėte ar pasigendate?

.....

10. Prašome parašyti kaip Jūsų manymu galėtų būti stiprinamas Vilniaus regiono viešųjų bibliotekų tarpusavio bendradarbiavimas*?

.....

11. Su kokių sričių institucijomis Jūsų biblioteka šiuo metu bendradarbiauja*?

(*pasirinkite visus tinkančius variantus*)

- Kultūros
- Švietimo
- Mokslo
- Savivaldos
- Kitomis viešojo sektoriaus organizacijomis
- Verslo
- Nevyriausybinėmis organizacijomis
- Nebendradarbiaujame

- Kita (*įrašykite*)

Įvardinkite kelis pagrindinius bibliotekos partnerius (pateikite 2-3 partnerius):

.....

12. Ar šiuo metu bendradarbiaujate su mokyklų bibliotekomis?

- Taip, bendradarbiaujame sistemingai/periodiškai.
- Taip, bendradarbiaujame, bet gana retai ir atsitiktinai.
- Ne, nebendradarbiaujame
- Kita

13. Prašome įrašyti, kokias bendras veiklas vykdėte su mokyklų bibliotekomis per pastaruosius 12-24 mėnesius?

.....

14. Apibūdinkite, kaip įsivaizduojate Jūsų bibliotekos ir mokyklų bibliotekų bendradarbiavimą ateityje*?

.....